

„EDINOST“

Izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25

Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnštvo ne osira.

EDINOST

Oglaš in oznanila se računajo po 8 nov vracica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana javna zahvala, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate prejema upravnštvo Piazza Caserma št. 2. Odprte reklamacije o proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V edinost je m.č. •

Aféra Spinčičeva.

Govor poslanca Herolda v 148. seji poslanske zbornice dne 5. julija 1892 (Konec.)

Za zbornico je odločilno vprašanje, ali je imela vlada pravico, kaznovati ga disciplinarnim putem; odločilno zato, ker ne vidimo disciplinarnega pregreška po §. 8. cesarske naredbe. Ni se kaznil radi kakšnega dejanja, koje je preganjati sodno-kazenski, ne radi nepoštenih dejanj, niti radi kakršnih si bodi dejanj, ki bi kršila predpise, in niti radi ponovljenih nasprotnosti do discipline; ni ga dobil niti jednega posvarila ali disciplinarne kazni.

Politiško nasprotna stran te zadeve je ta: Vedeli so, da po postavnem potu ne morejo postopati proti Spinčiču. Vedeli so, da ga ni poslanca, koji bi hotel v dejanji gospoda Spinčiča iskati česa nečistega ali nepravilnega, s čemer bi bil prekršil svoje dolžnosti. Nastopili so torej prikladnejšo pot — proti koji ni pritožbe — disciplinarne preiskave in niso škodovali samo jednemu političkemu nasprotniku; storiti so hoteli več, iz kratka: staturirati eksempl proti slovenskemu prebivalstvu. (Tako je! mej somišljeniki).

Tako daleč se je mogla zaleteti vlada proti jednemu iz-mej poslancev, da je rekla: „Varujte se, klanjati se prizadevanjem hrvatskega naroda!“

To je političko nasprotna stran vse te zadeve. Nočem govoriti o vseh drugih odnošajih, a posvariti hočem njegovo ekscelenco. Ako bi načrtali paralelo, ako bi primerjali delovanje različnih uradnikov in tudi profesorjev družih strank z onim, kar je storil gospod poslanec Spinčič, tedaj bi moral njegova ekscelenca podpisati veliko veliko odpuščeno iz službe. (Odobrovanje na strani somišljenikov).

PODLISTEK.

Spomini

na znamenite možé slovenske.

Čital Vatroslav Holc

v Čitalnici Tržaški dne 9. aprila 1892.

(Dalje)

Po predolgem bavljenji z lehkoživimi umetelniki, od katerih se še zdaj le siloma ločim, vaplava mi duša v spominu pred velečastiljivega moža, čegar sloveče ime je zvenelo polovico stoletja po slovenskem polji slovenskem. In prezasluzni častiljivec je bil:

Trstenjak Davorin,

plodoviti starosta slovenskih zgodovinarjev, bivši veležupnik v Starem Trgu pri Slov. Gradci. Tega častivrednega rojaka svojega, katerega jarnoglasno ime sem slišal že kot mali dečko, videl sem prvič l. 1860. v Mariboru, osebno pa sem prišel k njim v dotiko šele dvanajst let pozneje in to najprvleje pismeno. Ko je namreč začel izdajati svojo „Zoro“, oglašil sem se tudi jaz z nekimi pesniškimi „prvenci“ svojimi, izmed katerih je dvoje, troje dal natisniti v imenovanem listu. In ker je tisti čas bila, rekel bi, moda, ropotati s svobodomiseljnimi frazami tudi po slovenskem Parnasu, poslal sem zajedno z omenjenimi „prvenci“ tudi neko fulmi-

Nočem načrtati to paralelo, ker bi bila v tem odijoznost denunciacije, in ker se svojega stališča sploh obsojam tako persekucijo poslanca, ki je v državni službi in ker jo smatram kot kračenje imunitete. Tu v zbornici mu je dovoljeno vse; in če izven zbornice stori še tako zločinstvo, ne smejo ga kazniti brez privoljenja zbornice. Ako pa dela za izvolitev hrvatskih volilnih mož, ga pa smejo kazniti najobčutljivejše ter izpodkopati njega ekscelencijo.

To je nepravilno, in poslanski zbornici je dolžnost, zabraniti slična strahovanja poslancev, ki so v državni in javni službi. Stavilo se bode morda formalno vprašanje: Da, po jasnem besedilu zakona o imuniteti ne more se nič storiti. Nekaj pa vendar lahko stori poslanska zbornica. Vprašanje, ali naj se odpomora de lege lata ali de lege ferenda, je morda zgol notranje in tehniško vprašanje, ali nekaj je važno. Zadeva Spinčičeva naj nam ne velja kot stvar osebe, zadeva Spinčičeva naj nam ne velja kot zadeva jedne stranke; zadeva Spinčičeva — to menim, mi pripozna svakdo — je in ostane odaslej in od onega trenutka, koje je bil kaznovan, častna stvar parlamenta. (Živa pohvala in ploskanje). Komur je kaj do svoje časti, ta ne sme privoliti, da se stvar pusti, ne da bi energično ugovarjali proti takemu postopanju.

V resnici je to častna zadeva parlamenta, ker vendar ni smeti privoliti, da se kaznuje človek, ne da bi bil učinil kaj kaznivega ali nemoralnega, kojega je njega narod odposlal v ljudski zastop kot branitelja njega nazorov in prizadevanj, kojemu je vlada privolila dopust v ta namen — vsaj ni posloval kot državni uradnik — radi njegovih političkih prizadevanj, pri čemer je ostal v okviru zakonov. Zato pa ključem vsem gospodom, brez razlike stranke:

nantno pesem: „Slovanom“, v kateri sem svoje rojake klical na križarsko vojsko zoper — „mračnjaštvo.“ Kaj ne, da me gledate? Kajti kaj takega bi se dan danes ne moglo poslati niti uredništvu kakšnega izobčenega časnika „liberalnega“, kamoli leposlovnemu listu, katerega urejuje duhovnik. No, Trstenjak je bil moder mož, več poznaveatelj človeškega življenja, zlasti pa toleranten svečenik, kateri zaradi jednega mladostnega pregreška dotičnika ni poslal kar premim potem v peklenški ogenj. On tudi ni bil toli škodoželjen prepirljivec, da bi svoje sotrudnike razobešal po kakšnih platnicah ter jih potem mrcvaril, kakor pajek vjete muhe, po tistih „literarnih vadnicah.“ Prejemši moj nepremišljeni „izziv“, pisal mi je v zasebnem pismu nekako tako-le:

„Gospodine! Poslati kaj takega, kakor je vaša pesem „Slovanom“, to je že precej — predrzno . . . no, ali jaz vam tega ne zamerjam, ker poznam predobro strujo današnjega časa. Jaz sam za-se nisem nikakšen nestrpnež, toda moj list je še premlad in jaz se na stare dni ne bi rad pulil z „fanatikami“ . . .

In v istem pismu mi je zajedno naznanil, da sva si v sorodu ter me povabil v pohode, kadar me pot privede v obližje njegovega bivališča.

In to se je zgodilo leto dnij pozneje,

Vlade avstrijske se menjajo in veste, da pri različnih odnošajih parlamentarijskih v Avstriji lahko pride do veljave pregovor: Danes meni, jutri tebi! (Prav res).

Uprav danes čital sem v nekem strogo liberalnem listu, da se nahaja avstrijski parlament — kakor sem opazil že davno in kar občuti vsakdo mej nami — v dekadenci in izrodoku. (Poslanec princ Liechtenstein: Prav res!) Neveda se je to reklo z ozirom na razna obravnavanja z vlado. In res je, gospoda moja, parlament ni družega, kot izvrševatelj volje vladine, in jedino, kar mu je ostalo parlamentu od vse njegove oblasti — kajti od zapisanih mu pravic, ostalo mu je malo, malo — in kar naj mu ostane in na kar naj bi bil ponosen, to je, gospoda moja, politička osebna imuniteta.

S kažnjevanjem poslanca Spinčiča kršil se je pa poslednji ostanek parlamentarijskega dostojanstva poslancev (Prav res!) in za to naj so v tem vprašanji časti in dostojanstva parlamenta, v tem vprašanji časti in dostojanstva jednega naših kolegov, jednega člana poslanske zbornice, solidarni vsi, brez razločka stranke in političkih nazorov, da branijo žaljeno čast in dostojanstvo proti vsakemu, proti vladi in proti javnosti (Odobrovanje).

Ko gre za žaljena prava parlamenta, za čast jednega izmej poslancev, naj parlament ne odjenja prej, dokler ne nastopi restitucio in integrum, dokler se ne vzamejo v obzir postave, pravica, dostojanstvo in ugled parlamenta! (Živo odobrovanje).

Na to meri naš predlog in za to priporočam visoki zbornici, da ga vsprejme. (Živa pohvala in ploskanje. Govorniku čestitajo.)

na dan Vseh Svetnikov l. 1873. na Poniški ob južni železnici. Tu sem slišal tisti dan veleoznačujočo izjavo Trstenjakovo, katere proroški sklep se izpolnjuje baš v poslednji dobi. Ko me je naureč takrat predstavil ostalima gostoma svojima, rekel je nekako poredno:

„Da izveste, v kakšni družbi da se nahajate, moram vam označiti moja tovariša nekoliko natančneje. Gospod kaplan tu-le je — hud klerikalec . . .“

„To pa to!“ poseže omenjenec strastno vmes.

„In gospod beneficijant tamkaj pa je poklican nacional-ekonom . . .“

„Da, gospod!“ pritrdi samozavestno dotičnik.

„No, in jaz“ nsdaljuje gosp. župnik, smehljuje se nekako samoironično, „kakor veste sem na glasu kot — jožefinsk starokatolik ali ka-li? No, zdaj boste hitro slišali! Gospod kaplan!“ obrne se šegavi župnik k svojemu pomočniku na levi strani, „kaj pravite: Da-li se bode vzdržala — republika francoska?“

„Ni mogoče! Niti pol leta ne!“ vzklikne izzivaneč ves razburjen. „Tu so zgolj framazoni, liberaluhi in prekuuhi — takšnim ljudem Bog ne more prepustiti krmila . . .“

„No, ste ga čuli, prenapetneža?“

Interpelacija

poslancev doktorja Gregorčiča, Nabergoja, Alfreda grofa Coroninija in tovarišev radi pisave slovenskih krajevnih in osebnih imen po Primorskem.

(V seji posl. zbornice dne 19. julija 1892.) (Koniec.)

Take neopravičene pisave imajo še to prednost, da so v „imeniku krajev“ povsod na prvem mestu — izvzemši Piedimonte in Montevecchio — dočim so dobila v dotičnem kraju navadna slovenska imena prostorček mej oklepi. Često se niti ne postavi v oklep v dotičnem kraju navadno slovensko ime, ampak se kar izpusti. Tako: Barcola, Guardiella, Sgonico, S. Thomas (Ajd.), Kleinrepen, Bigliana, Mernico, Door, Prapetna del monte in druga. Po takem je le dosledno, da v omenjenem „popisu krajev“ niti ne najdemo v dežoli navadnih slovenskih zaznamovanj Trst, Tržič, Oglej, Kormin za Triest, Monfalcone, Aquileja, Cormons.

Slovenska krajevna imena vsprejeta v „imenik krajev“, so čisto napisana pogrešeno. Mej drugimi nastopna:

Pristava, Srednje, Anihovo, Britof, Goljevica, Plave, Vilindol, Banjšice, Št. Andrež, Orehovlje. Št. Terjan, Cerovo Gorjenje, C. Dolenje, Št. Peter, Št. Maver Podšabotin, Sovodnje, Št. Mihel, Gabrije (Ajd.) Plače, Otlaka, Rihenberg, Š. Lovrenc pri Neblem, Sonožeče, Bela Pristava, Brezovik, Brdice, Hlevnik, Verhovlje (Dol.), Devin, Klanec, Lukovec, Slivno, Štjaj, Gradišče (Štjajak), Kertinovica, Razgori, Š. Tomaž, Vojšćica, Škocijan, Mialeče, Dane, Zgonik, Brišćiki, Samotorica, Labinje, Št. Viška Gora, Kred, Ladri, Ponikve, Logaršće, Pečine, Čiginj, Kozarsko.

Zaznamovanje Rožni dol za Rosenthal pri Gorici je nova iznajdba; navadni slovenski izraz je Baronovšće.

reče župnik nekam hladnokrvno ter reče preko mize

„Kaj pa pravite vi, gospod beneficijant?“

„Narod“, odgovori ta s prepričevalno sigurnostjo, „narod, ki je toli inteligenčen in ki ima tako razvito kmetijstvo in obrtnijo takšen narod je suveren in sposoben za samovlado . . .“

„Jê-li ga slišite, nadepolnega zagovornika narodnega gospodarstva? Da, da, gospod beneficijant: francoski narod je dozorel in bil je skrajni čas, da so ga pruski topovi vzdramili iz duhomornega mrtvila, v katero so ga zazibali prerazkošni Napoleonci . . . Vi, gospod kaplan ste še mladi — pristavil je s slovesno resnobo častiljivi stavec — „doživeli bode te še, da bode ista cv. Cerkev — priznala republiko francosko!“

Po teh proroških besedah smo umolknilili za nekaj trenutkov. Potem pa se vrli naš „stoloravnatelj“ obrne do mene s pozivom:

„Zdaj pa Ahasver kaj povejte!“

In moral sem pripovedati: kod sem hodil, kje sem bil, kaj sem izkusil, kaj užil itd. Vmes pa me je zgovorni naš stari popraševal po svojih znancih in prijateljih, živečih širom jugoslovenskega ozemlja.

(Dalje prih.)

Kakor e. k. statistička osrednja komisija, tako pospešujejo tudi drugi e. k. uradi polasčevanje slovenskih krajevnih in osebnih imen in s tem tudi tendencije neke političke stranke, koje morda niso neznane visoki vladi.

C. k. okrajno sodišče v Korminu rabi v svoji zemljiški knjigi zgoitalijansko pisavo za označevanje slovenskih krajevnih in osebnih imen.

C. k. za mesto odrejeno okrajno sodišče v Gorici uporablja v isti namen večinoma italijansko pisavo ter je v zemljiški knjigi samovlastno prevelo krajevno ime Voglarji v Carbonara, koje se navaja sedaj kot comune, potem zopet kot frazione di Ternova.

C. k. trgovinska in obrtna zbornica v Gorici rabila je v nekem javnem dokumentu za Podgoro, Dornberg, Reifenberg itd. imena Piedimonte, Montespino, Montecerchio itd.; imena, ki ne obstoje nikjer.

Ravnateljstvo e. k. višjega gimnazija v Gorici si je izbralo v letošnjem šolskem poročilu (str. 72, 74) za slovenske kraje Šturje (na Kranjskem), Manče in Vedrijan (pri Gorici) povse nova zaznamovanja St. Georg, S. Giovanni.

Politiške oblasti ne zaostajajo za drugimi v tem pogledu, osobito kadar pišejo slovenskim občinam nemški ali italijanski.

Po takem se ne bi bilo čuditi, ako pridejo šečasoma v oficijelni imenik krajev tudi imena Opicina, Aurisina, Moncorona, Vipulciano, Montespino, Montecerchio itd. za Opčina, Nabrežina, Kronberg, Vipolže, Dornberg, Reifenberg itd.; kajti tudi za te in slična imena agituje se prav živo v neki stranki že več let sem.

Jednako se dogaja se slovenskimi in hrvatskimi krajevnimi in osebnimi imeni po Istri.

Slovensko prebivalstvo se mora čutiti ponižano in žaljeno v svojem notranjem, ko vidi, da se v nasprotju s členom XIX. državnih temeljnih zakonov z dne 21. decembra 1867, drž. zak. št. 142 — koji člena jamči vsakemu plemenu v Avstriji nedotakljivo pravo do gojenja in obrambe svoje lastne narodnosti in svojega jezika ter jednakopravnost vsem v deželi navadnim jezikom v šoli, uradu in v javnem življenju — odklanjajo slovenska krajevna in osebna imena, da se pačijo ter zapostavljajo italijanskim pačenjem in prevodom, ki se ne dajo zagovarjati —, kakor da ne bi bila vredna, pokazati se v javnem življenju, ali, kakor da ne bi bila sposobna popolnoma spolnjevati nalogo svojo.

Ne treba posebno naglašati, da prehajajo oficijelna krajevna imena iz imenika krajev tudi na karto glavnega štaba ter da je ta karta mnogo manje rabljiva v resnih slučajih radi gorostasnih pačenj.

Z ozirom na vse tu navedeno stavljajo podpisani nastopna vprašanja do visoke e. k. vlade:

1. Po kaki pravici in na kateri podlagi je vsprejelo ravnateljstvo e. k. višjega gimnazija v Gorici v svoja uradna letna poročila za slovenska krajevna imena Šturije, Manče, Vedrijan zaznamovanja St. Georg, Mainizza, S. Giovanni?

2. Po kaki pravici in na kateri podlagi je e. k. za mesto odrejeno sodišče Goriško prevelo slovensko krajevno ime Voglarji v Carbonara, koje se navaja v tamonjšnji zemljiški knjigi sedaj kot comune, potem zopet kot frazione?

3. Po kaki pravici in na kateri podlagi se pišejo slovenska krajevna in osebna imena z italijansko pisavo in to pri e. k. okrajnem sodišču v Korminu v eskoziji, pri e. k. za mesto odrejenem sodišču v Gorici pa večinoma?

4. Na kateri podlagi je vsprejela e. k. statistička osrednja komisija v „imenik krajev“ ne obstoječa krajevna imena Piedimonte, Monteverchio, Valdirosa za Podgoro, Starogoro, Rosenthal!

5. Na kateri podlagi je premenila ista komisija dosedanje pisavo Trebič in Padrič v Trebiciano in Padriciano?

6. Je-li visoka vlada pri volji sestaviti komisijo, koja naj bi za avstrijsko Primorje sestavila „imenik krajev“, z obvezno silo za javno uporabljanje, v tem zmislu, da zaznamuje vsaki kraj z imenom, v kraju navadnem in pravilnem v jezikovnem pogledu, ter temu pridodati drugojezična imena — odstranivši grda pačenja in nepotrebne prevode — le tedaj in le tedaj, ako so ista zares navadna v deželi?

Na Dunaju, dne 19. julija 1892.

Dr. Gregorčič, Nabergoj, Coronini, Šupuk, Povše, Klun, Morsey, Šuklje, Vošnjak, Radimsky, Kušar, Gasser, Borčič, Pfeifer, Baumgartner, Zehetmayr, Rammer, Robič, dr. Gregorec, Wenger, Klaič, Ferjančič, Fuchs.

DOPISI.

Velečenjeni gospod urednik!

V številki 56. Vašega cenjenega lista z dne 13. t. m. priobčili ste neki dopis „Izpod Góre pri Idriji“, katerega zadnji odstavek — dasiravno me izrecno ne imenuje — se vendar očividno z mojo osebo bavi, kar je za vsacega, ki čeli dopis le nekoliko pozorno prečita, takoj brez dvojbe.

Sklicujoč se na §. 19. t. z. in zaupajoč na vašo lojalnost, prosim, da ponatisnete v prihodnji ali vsaj v drugi številki Vašega lista na taistem mestu, na katerem ste priobčili omenjeni dopis, sledeči popravek.

Ni res, da bi bil jaz eden glavnih vodij tukajšnjega nepolitičnega društva „Casino“; pač pa je res, da v to društvo, kakor sploh v javne družbe ali v gostilne, le jako redkokrat zahajam ter se izven uradnih ur navadno le doma ali na kakem sprehodu nahajam;

ni res, da bi bil jaz politični nasprotnik ali še celo strasten politični nasprotnik slovenskega naroda; kdor me pozna, ve, da nisem niti sploh strasten, niti politik, niti nasprotnik slovenskega naroda; s politiko se ne pečam, ker nimam veselja in tudi ne časa za njo; pač pa je res, da — odkar sem v Idriji — še ničesar v javnosti storil ali izustil nisem, kar bi se moglo navajati kot dokaz kakega sovražstva zoper slovenski narod; res je sicer, da sem po svoji narodnosti in izgubi Nemec, a baš moje lastno narodno prepričanje učilo me je spoštovati drugo narodno prepričanje, bodisi še tako različno od mojega, da je le resno;

ni res, da bi se jaz slovenskemu kmetu nasproti obnašal „uprav politično razposajeno“; kot izobražen človek sploh nimam navade, obnašati se razposajeno, — ne v političnem, ne v katerem koli drugem oziru;

ni res, da ne ravnam lepo z njegovim (kmetovim) zaupanjem in da le to uže primerno gine; pač pa je res, da se mi je po dolgem in velikem trudu vsled mojega vedno strogo zakonitega poslovanja in mojega neosornega vedenja skoraj posrečilo, ono obče — izvestno tudi Vašemu dopisniku — znano, žalibog osnovano, nezaupnost do tukajšnjega notarijata, vsaj večinoma odstraniti, katera je še pred kratkem prebivalstvo našega okraja navdajalo;

ni res, da se mi mrzi poslovanje v slovenskem jeziku; pač pa je res, da nisem v slovenskem uradovanji ne za pičico manj dosleden, kakor moji kolegi slovenske narodnosti;

ni res, da bi jaz „kazal svojega srca navdušenost za veliko-nemško propagando in njenega političnega boga“; istotako ni res, da bi jaz „podpiral in se žrtvoval za Slovence nasprotno stranko“; — onda tudi ne zamore biti resnično, da zlorabim Slovencev naklonjenost, da sem torej nevreden, da bi me slovenski narod „podpiral ter tako gojil gada na svojih prsih“; pač pa je res, da opravljam svoj posel kot e. k. notar po svoji najboljši vesti ter da se še nikdar nisem pregrešil zoper prisego, ki sem jo storil povodom mojega imeno-

vanja in zoper dolžnosti mojega stanu, ki je javni državni urad! — Sklicujem se v tem oziru mirnim srcem na vse moje znance med Slovenci.

Reklama za nekoga družega, s katero gosp. dopisnik sklene, me ne straši in dotičnik se za njo menda še zahvalil ne bo; jaz pa se držim in se bodem vedno le držal gesla: „Stori pravo in ne boj se nikoga“.

Najodličnejšim spoštovanjem udani Vam
V Idriji, dne 28. julija 1892.

Karl Hanss,
e. k. notar.

Različne vesti.

Pojasnilo rodoljubu iz Istre. Nekako nevoljno povprašujete nas, zakaj ne razmotrujemo namerovanih pojedinih točk katoliškega shoda? Zakaj ne, prijatelj? Zato ne, ker do sedaj še vedno nismo prejeli avtentičnega programa vzlic opetovanemu, nujnemu pozivu.

Izvajamo posledice! Kakor pode sem in tja razlučenega morja besneči valovi ladijo, izgubivšo krmilo, tako butajo razmršenega političkega življenja zmedeni in nerazumni dogodki ladijo našega političkega in narodnega ugleda. Ubogi narod slovenski: komaj si storil z velikimi napori korak naprej, pa te nemila usoda vrže za dva koraka nazaj. Jasen vzgled Sisičevega našega dela prinesli so [nam zopet poslednji dnevi. Nedavno smo poročali namreč o sklepu občinskega sveta ljubljanskega, da dobe mestne ulice zgol slovenske napise. Radovali smo se na tem sklepu radi sklepa samega, še bolj pa na tem, da je temu ukrepu pritrnil ves zavodni svet slovenski. To je bil vendar enkrat odločen korak, dasi, kar se dostaje odločnosti v tem pogledu, nikakor ne moremo pripoznati prioritete občinskemu svetu ljubljanskemu: posnemal je le dobre ali — če hočete — slabe vzglede ljubeznjivih naših „prijateljev“ v Trstu, Gorici, Celovci, Celji itd. Storil ni drugje, nego to, kar so že zdavna storili drugi, ne da bi se bil kdo — razun nas, seveda — na tem izpodtikal. —

Mislečim, da kar velja pri drugih, mora veljati tudi za nas Slovence, se nam ni niti sanjalo, da bi se bil občinski svet ljubljanski z omenjenim svojim sklepom pregrešil tako hudo proti državnim temeljnim zakonom. In vendar se je: tako nas je poučila deželna vlada Kranjska, ki je iz tega razloga razveljavila sklep o slovenskih napisih. Človeku se kar vrti po glavi, da se povprašuje: kje smo, kakova je podlaga, na kojoj naj naslonemo svoja narodna in politička prava? Ako se je zagrešil mestni svet ljubljanski proti temeljnim zakonom, zagotavlja jočim jednakopravnost vsem, zagrešili so se že zdavna mestni zastopi Goriški, Tržaški, Celjski itd. Ker nam je dolžnost kot lojalnim in pravicoljubnim državljanom zahtevati, da se povsodi spolnjujejo zakoni sploh, a v prvi vrsti pa temeljni zakoni državni, treba, da izvajamo posledice iz gori omenjene naredbe deželne vlade Kranjske, da zahtevamo se železno enerzično, da se odpravijo nepostavnosti glede javnih napisov povsodi, kakor so se odpravile v Ljubljani. Pravica je povsod jednaka v Ljubljani, kakor — v Trstu. Duh temeljnih zakonov ne sme poznati dvojne mere. Stvar je velike važnosti in se je moramo Slovenci poprijeti jekleno odločno. Za danes naj zadošča to; drugi teden se povrnemo k temu predmetu. Le to naj omenjamo še, da je tudi stolnikapitelj ljubljanski uležil svojo „Vorstellung“ proti sklepu občinskega sveta ljubljanskega. Ta fakt nam pove več nego bi

mogli povedati mi v celem ciklusu član-
kov; ognjenim bleskom razsvetlila nam je ta „vorstellung“ vse naše javno pozorišče: pojasnila nam je razmerje mej prepirajočima se domačima strankama, ter razmerje jedne teh strank do — čemu bi prikrivali, saj je jasno kot beli dan — visoke vlade. Tužna nam domovina!

„Naše Sloge“ poslednja številka je bila zaplenjena radi govora Spinčičevega pred državnim sodiščem.

VII. velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Postojini vrnila se je sijajno tako v pogledu na ogromno udeležbo in veliko navdušenje, kolikor na uzorni red in bratsko uzajemnost mej udeležniki.

Dvorana je bila natlačena, a mnogo udeležnikov se ni moglo udeležiti zborovanja, ker je nedostajalo prostora. S tržaško-goriškim vlakom došle gosta pozdravila sta gospod župan Vičič in gospica Praprotnikova; a zahvalil se je g. župan podgrajski in deželni poslanec Slavoj Jenko. G. poslanec prof. Mandić prijavil je skupščini namero rodoljubov istrskih, ustanoviti lastno šolsko družbo, slično naši družbi. To objavo vsprejel je zbor velikim navdušenjem. Urednik Gabršček stavil je nasvet, da družba zagotovi „Sloginim“ Goriškim zavodom — ako bi bilo treba — redno podporo, dokler se ne reši ugodno zadeva mestne slovenske šole. Predsednik je objavil, da se bode vodstvo oziralo na ta nasvet. Pri banketu vrstili so se govori, petje in godba. Popoludne je bil obisk jame. Nekoliko podrobnosti priobčimo prihodnjič — Osupnilo nas je, da sta uprav istega dne zborovala v Ljubljani duhovsko podporno društvo in katoliško tiskovno društvo. Pa ne da bi se to bilo dogodilo namenoma! Vsaj pri nas gledamo strogo na to, da se ne križajo zborovanja posamičnih društev, dasi se njih važnost izvestno niti primerjati ne da z važnostjo velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti. oziroma za otroški vrt v Rojanu darovala je neka nepoznana tujka 2 gld.

Politiške vesti. Gospodska zbornica vsprejela je dne 17. t. m. v tretjem branji postavo o zaustavljenju višanja davka od stanarine za poslopja v Trstu. V isti seji je vsprejela valutne predloge, ne da bi se bila spustila v podrobno debato. Srce vladino, kaj hočeš še več?! Po tem heroiskem činu zaključila je tudi gospodska zbornica svoje zasedanje.

A ne samo gospodska zbornica je bila heroična, občudovati nam je tudi heroizem naših poslancev, s katerim so poljubljali šibo, ki nas bode — da bi nas tako ne! — tepla. Gimnazija v Kranji ne dobimo več — čemu, vsaj ga imajo peščica Kočevcev? — Winkler pojde, Spinčič in slovenski napisi v Ljubljani so še šli; zato pa smo dobili trgovinsko pogodbo z Italijo, odpravo proste luke v Trstu, vinsko klavzulo, valutne predloge, (da se morejo oddahniti naši ogrski prijatelji), pomoč po dunavski paroplavni družbi, prometne naprave Dunajske (ki bodo stale državo tam blizo 50 milijonov gld.) itd. itd. In vse to naj odvaga ubogi svetnik Abram! Tako je plačilo heroizmu večine naših poslancev, le radovedni smo, kakimi čutili vsprejme narod slovenski to plačilo.

Izlet v Dekane. Izletniki se zbirajo ob I uri popoludne v društvenih prostorih „Tržaškega Sokola“, (Via Valdirivo št. 19.), od koder se odpeljejo točno ob 1½ uri. Vse izletnike pozivljamo torej, da pridejo pravočasno na označeni kraj.

„**Interesanten slučaj.**“ Pod tem naslovom je tukajšnji list „Mattino“ — kakor smo že povedali v poslednji številki — minolo nedeljo prinesel notico, ki je v tržaškem Izraelu prouzročila mnogo hrupa ter bila predmet daljšemu članku v „Citadinu“. Prvi list namreč naznanja svojim lehkovernim bralcem, da je veliki dobrotnik nove cerkve sv. Vincenca v Rocolu, g-

Deseppi, kateri je podaril prostor za novo cerkev ter potrosil več tisočakov za njeno zgradbo, sklenil ustanoviti uprav v tej cerkvi „večno mašo“, katera bi se morala brati vsaki dan ter v ta namen dohodke letnih 365 gold. na neko glavico. Kot pogoj je pa omenjeni goreči katoličan stavil, da mora to mašo brati samo lašk duhovnik. Kakor poroča „Il Mattino“ se premilostljivi g. škof temu ni udal, pač pa odvrnil, da se bo maša brala po vrsti od raznih duhovnikov, bodisi Lahov ali Slovencev. G. Deseppi, nezadovoljen stavljal je tedaj svojo ponudbo o. o. kapucinom, kateri so jo tudi vsprejeli. Ker pa, kakor dostavlja poluurađni „Mattino“, milostljivi g. škof tega ne bodo dovolili kapucinom, svetuje ta nepristranski list, da g. Deseppi to svoto rajši podari za znano laško družbo „Lega nazionale“. Mi sicer ne vemo, koliko je istine na tem, po menenju poluurađnega lista toli „interesantnem slučaju“, vsakdo pa mora pritrđiti milostljivemu g. škofu, kajti nova cerkev bo de hiša božja, ne pa kak zavod, kjer bi nasprotniki naši prevračali svoje politiške kozle. Pogoj, ki ga je stavljal g. Deseppi, bil bi sramotilen za cerkev samo, kajti z enakimi neumestnimi pogoji podstavljajo se samovoljni in napačnemu naziranju katoliški obredi in ministri svete cerkve. Cerkev sama imenuje se katoliška t. j. vesoljna in za vesoljne narode so namenjeni tudi njeni nauki in obredi. Staviti pogoje na koristi duhovnikom jedne narodnosti, to se pravi sejati narodno mržnjo, kar bi bilo protivno duhu cerkve. Tudi bi se s tem v tej cerkvi očitno dajala prednost laščini pred slovenščino, kar bi bilo tembolj obsojati, kajti vsi narodi imajo v cerkvi enake pravice ter se morajo njih jeziki enako poštovati. Nova cerkev pa stoji uprav v okraju, kjer slovenski živelj visoko nadkriljuje laškega ter bi se s tem slovenski večini delala krivica. Ker se pa stvar sama, ako je resnična, tesno dotika cerkvenega obreda, v katerem ima višji pastir edini pravico odločevati, naj bi „Mattino“ in „Cittadino“ svoja zlobna jezička držala za zobmi, kajti z njujnimi ovadbami nimata drugega namena nego ščuvati Lahe na Slovence ter ščrtni duhovščino in njenega višjega pastirja. Tudi pri tem slučaju je značilno, da ga je sprožil uprav „Mattino“ v svojej preveliki ljubezni do nas Slovanov, za njim je pa kopita pobral najbrže kak prepožni Lahon v „Cittadinu“, došim so molčali ostali pristni iredentarski listi. Čudno!

Od kod pride kolera v Trst? — Nikdo bi ne verjel ali vendar je tako. Tržaški „Il Mattino“ je rešil to prašanje v svoji preveliki ljubezni do Slovanov v obče in do slovenskih okoličanov posebej. Po merodajni sodbi tega lista v Trst nikdo drugi kolere ne nosi, nego — čujte! — okoličani s ke perice! Kdor je kedaj opazoval te revice, s kako težavo in muko si služijo svoj kruh prenašajoč iz mesta velikanske cule umazanega perila; kdor jih je opazoval, s kakšno skrbjo čistijo in perejo te umazane cape ter gledajo, da ugođe onim hišam, ki jim dajejo zasluzka — moral je občudovati te skrbne in delavne ženske, ki se ne strašijo ni muk in dela, da lepše izhajajo na domu. Tudi je spodnja okolica, kjer većinom žive in perejo slovenske okoličanke, dovoljno preskrbljena z zdravo in bistro vodo, kjer lahko perejo to tujo nesnago in vsi poskusi, katere so napravili razni furlanski perilni zavodi v Trstu, da odvzamejo tem ubogim ženskam še to malo zasluzka, so se, hvala Bogu, ponesrečili ali vsaj ne vstrezajo, kajti v njih se perilo bolj trže in kviri nego čisti in pere. Navzlic vsemu temu ima omenjeni list toliko bezobraznosti, da dolži okoličanske perice rekoč, da na „čistem“ perilu prinašajo v mesto razne kolericne mikrobe in gljivice ter jih v mestu trosijo. Vsak pameten človek bo de mislel, da se godi nasprotno, da se namreč v okolico trosé bolezniz z umazanim perilom; a slepec „Mattino“ vidi temo tudi pri bellem dnevu! Dobro bi pač bilo, da bi „mi-

krobi“ pokončali vso tisto svojat, ki tukaj z gago dela in seje srd in jezo.

Otroška vrta pri Sv. Jakobu in v Rojanu sta danes sklenila šolsko leto. In prav je. Saj sta že pred pol mesecem spoznala čast. g. Žlogar, tajnik pri vodstvu in č. g. nadzornik Dolinar, ko sta obiskala vrta, da bi se morala vsaj koncem julija tudi otroška vrta zaključiti.

Vroči dnevi — zdravstveno stanje — zlasti v Rojanu, kjer je pred tedni več otrok pričelo kašljati, so najbolj tehtni vzroki, da se šola prej konča. To v pojasnilo.

M. K a m u š č i č,
voditelj otroških vrtov.

Iz Tomaja se nam piše: Kraško vinarsko društvo v Tomaju je zborovalo dne 24. t. m. poleg svojega vinograda v senci košatih kostanjev ob 4. mi popoldne.

Najprej se je pregledal vinograd, kojega je 2000□ metrov nasajenega s trtami: grossvudour, merlot, pinot noir, carbenet že 4 in 5 let. Tisoč metrov se je pa letos marca meseca nasadilo z riparijo in solonis (ameriške trte). Vsi nasadi so ugaljali slehernemu, in posebno gospod c. kr. okrajni glavar Sežanski se je laskavo izrazil: „To je uzoren vinograd.“ Godba je na to zaigrala cesarsko himno, na kar je množica z udeležniki vred zaklicala trikratni „živjo!“

Potem je predsednik pozdravil navzoče ter predložil v glasovanje: „Koliko % naj se izplača deležnikom na uplačila?“ Jednoglasno je bil odgovor: „Kdor ima uplačano že celo delnico 20 gl., njemu se odloči 2½ % obresti, a manjši uloški ostanejo brez obresti do naraslih 20 gl.“ Tako so jednoglasno odločili vsi deležniki, iz česar se vidi, da isti gledajo — ne na svojo korist — ampak na občni blagor.

Podpredsednik gospod Oskar P o l a j je bil zadržan priti radi svojih stanovskih dolžnosti; a poslal je družbi v dar 10 gl. (a prej že 10 gl. in 3 vozove gnoja) Društvo ne propade, dokler ima take požrtvevalne ude.

Društvo šteje 63 udov, med kojimi je 7 duhovnov, 1 učitelj, 3 gospe, 6 delavcev, ki s delom svoje delnice zaslužijo, 1 fanta; drugi so pa posestniki večjih ali manjših kmetij iz Tomaja, Sežane, Povirja, Štorij, Dutovelj, Skopega, Križa in Šepuljen.

Blagajničar je razložil gmotno stanje (dosti ugodno) in izvršeno je bilo zborovanje. Godba samoukov je ponovila cesarsko pesem, po kojoj je sledil trikratni urnebeški „živio“ Njegovemu Veličanstvu.

Iz Trsta se nam piše: Tržaški in večinom tudi okoličanski Slovenci so živo uvideli veliko nevarnost, ki jim preti od laškega življa tržaškega, uvideli so tudi, da jim nihče ne pomaga, ako si sami ne pomagajo, zato pa, da se vspešno vojujejo proti nasprotnikom in da v težavnem boju čedalje bolj vstrajajo, organizujejo se v narodna društva. Poznajoč nepremagljivo silo narodne pesni, poznajoč čarajočo jugoslovansko tamburico ustanovili so si tudi Svetoivančani tamburaški zbor, kateri je prošlo nedeljo priredil izlet v Bazovico. Zbor deljuje jedva 10 mesecev, a priznati se mu mora, da se je v tem kratkem času primeroma prav dobro izvežbal. Vsa hvala tedaj g. Z a d n i k u, zborovemu kapelniku, ki je svoje tamburaše tako dobro vodil, da so njihove tambure, okrašene trobojnimi trakovi, zares izzivalo občo pohvalo. Poleg tega so vrli Svetoivanci tudi zapeli par krepkih pesni, a to tako navdušeno, da bi se morala še tako zaspana duša obuditi in ogreti za našo sveto stvar. Obžalujemo pa, da je bilo navzočih premalo takih zaspanih duš, katere naj bi bili v srce segajoči glasovi budili. Tu so bili većinom samo probujeni gostje iz Trsta in bližnje okolice, — Bazovičanov žali Bog ni bilo. Čuditi se moramo bazovičanski mrzloti. Neumevno nam je, kako morejo Bazovičanje, pristni Slovenci, biti tako mrzli do lastnih bratov, ki jih obiskujejo z navduševalnim našim petjem in z milimi tamburaškimi glasovi. Bazovičanje dragi! Taka mlačnost kaže, da se še ne zavedate!

Nezavednost pa pelje v pogubo; zato pa vas epa in bratski prosimo, da se vzdramite, in ko vas drugič posetimo, da pridete v naše bratsko kolo, kjer si iz srca v srce, kakor pravi bratje, potožimo svoje gorje, kar nas bo na jednej strani za trenotek utešilo, na drugej pa trajno navdušilo in vtrdilo v svetem našem boju, kojega bijemo pod častno trobojno zastavo, ki nosi vzvišeno geslo: Vse za vero, dom in cesarja!“

V o j n o v i č.

Šolska statistika. Za danes nam je podati le nekoliko suhih oficijelnih števil. Primorska šteje 695.853 prebivalcev. Za šolo godnih otrok je bilo 98.232; šolo jih je obiskovalo povprečno 67 odstotkov. Najprijednejše so obiskovali šolo (99%) v šolskih okrajih Sežana in Gorica. Najslabše so obiskovali v šolskih okrajih Tolmin, po Istri in mesto Tržaško.

Glasilo tržaških čenč je zopet pokazalo svoje rozičke proti velikanski sramoti, ki se godi tržaškemu mestu s tem, da se ob nedeljah in praznikih pred cerkvijo sv. Antona novega zbira več slovenskih vernikov, kateri se na tem mestu po dokončani službi božji nekoliko pogovore o svojih zasebnih stvareh. „Il Piccolo“ pozivlja zopet policijo, naj bi odpravila te „lenuhe“ ter ta kraj očistila od teh nepotrebnežev. Ako bi se pred imenovano cerkvijo zbirala kaka klapa Furlanov ali družih nebodijhtreba iz laške škornje, bi „Piccolo“ izvestno molčal ter bi bil morda še ponosen na to; ker pa gre za naše ljudi — kliče koj policijo na pomoč. Gotovo bi temu listu bilo ljubo, ako bi slovenske ljudi policija kar iz cerkev izganjala. Mi pa menimo, da tudi javna oblast ne vidi v tem nič napačnega, ako se nekoliko naših ljudi zbira po svojih opravkih v mestu. Uprav prostor pred omenjeno cerkvijo je od nekđaj sem veljal kot kraj, kjer so se posebno okoličani shajali ter se vsaj ob nedeljah in praznikih mejusobno bolj sporazumevali in spoznavali.

Vabilo k prvi abiturijenski veselici katero prirede abiturijentje slovenskih in hrvatskih učiteljišč s prijaznim sodelovanjem abiturijentinj goriškega učiteljišča, gosp. A. Stefančiča, gosp. L. Potrebina in slavne c. in kr. vojaške godbe domačega pešpolka šte. 17 v gorenjih prostorih starega streljišča v Ljubljani v četrtek, dne 4. avgusta 1892. leta na korist „družbi sv. Cirila in Metoda“ in „narodni šoli“. Vspored: 1. Iv. pl. Zajc: Ouvertura iz operete: „Mornarji na krov“, svira vojaška godba. 2. A. Nedvčd: „Pri slovesi“, slavnostna kantata moški zbor in bariton-samospev poje g. L. Potrebina. 3. Prolog, govori abiturijent E. Gangl. 4. I. pl. Zajc: „Večer na savi“, moški zbor. 5. F. Stegnar: „Spev srce nam dviga“, mešan osmerospjev. 6. H. Volarič: „Domovini“, velik moški zbor s spremljevanjem vojaškega orkestra, s tenor- in bariton-samospevom, pojeta gosp. A. Stefančič in gosp. L. Potrebina. 7. Petra: „Podpourri slovenskih narodnih pesnij“, svira vojaška godba. 8. Izgubljeni sin. Narodna igra v dveh delih. — Napisal abt. E. Gangl, petje uglašil abt. Dr. Javoršek. 9. Ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 50 kr. za osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo. K tej veselici vabi vse prijatelje národnega učiteljstva najujudneje

ODBOR.

Domači oglasi.

Društvena krčma
Rojanskega posojilnega in konsumnega društva, poprej Pertotova, priporoča se najtopleje slavnemu občinstvu. Točijo se vedno izborna domača okoličanska vina. Cl.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, nom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

Martin Krže. Piazza S. Giovanni, št. 1. trgovina z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. itd. Cl.

Andrej Kalan, čovljar v ulici Caserma. priporoča se najtopleje slovenskemu občinstvu. Najelagantnejše ter solidno delo in točna postrežba. Cl.

Tiskarna „Dolenc“ (narodni zavod) deluje v Trstu št. 2, izvršuje vsakovrstna tiskarska po ugodnih cenah. Imamo na prodaj knjigo „Kmetijsko berilo“ za nadaljevalne tečajje in gospodarjem v pouk. Mehko vezana stane 45 kr., trdo vezana 65 s poštnino vred. Cl.

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghega domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskariče. Cl.

Anton Krajcer, Piazza Bariera vecchia, pekarija in trgovina z različnimi jestvinami: moko, rižem, oljem, kavo itd. Priporoča se najudaneje slavnemu občinstvu. Cl.

U. Mrevlja, Via Belvedere št. 19. Priporoča slav. občinstvu vsake vrste moko, otrobov, turšice, ovsa in raznega kruha po najnižjih cenah. Cl.

Gostilna „Alla Croce di Malta“ Via Valdirivo št. 19 (poleg Piazza della Zonta) priporoča se najtopleje tržaškim Slovincem in na deželi. Toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Za obilni obisk prosti gostilničar Covacich.

Hotel in restavrant Šiškovič prav blizu postaje Hrpelje-Kozina ima jako lep razgled v visokosti 490 metrov nad morjem; oskrbljen je izborno z vsem potrebnim; na razpolago so krasno opravljene sobe za poletno bivanje; kuhinja in pijače izborne, cene nizke. Voznina po železnici stane samo 20 kr. 17-26

Mlekarna Frana Gržine iz Št. Petra na Notranjskem (Via Campanillo v hiši Kloba Brunnerja št. 5 (Piazza Pontorosso). Po dvakrat na dan frišno oprosno mleko po 12 kr. liter neposredno iz Št. Petra, sveža (frišna) smetana. Na zahtevanje posneto mleko po 4 kr. liter, toda le v množini najmanj 25 litrov. Cl.

Ernest Pegan (naslednik A. Pipana) na oglu Via Torrente in Ponte della Fabra, priporoča svojo trgovino z moko in raznimi domačimi pridelki, zlasti pa svojo bogato zalogo kolonijalnega blaga. Cene so neverjetno nizke, postrežba vestna in nagla. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“ Petra Muscheka, v ulici Sorgente (blizo tehtnice Rosada) toči izvrstna vina in prirejuje jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

Karol Colja, žganjarija in tobakarna v ulici Via Arcata, nasproti hišo Cacia, prodaja domače žganje vsake vrste in siropove pijače, „pasareto“ in sitone. Prodaja tudi pijačo kot sredstvo proti koleri, prirejeno iz samih trav in lekarij.

Vekoslav Moder, pekovski mojster „Piazza Caserma“, se priporoča slav. občinstvu. — Prodaja vseh vrst kruha, slaščic, čokolade, vseh vrst moko itd. po najnižjih cenah. Cl.

Anton Lampe, naslednik Jakob Hočevca, varja, Via Barriera v o c h i a št. 17 pekovski mojster, priporoča kruh vseh vrst, moko, riž, sočivje, fino moravsko maslo itd. Cl.

Ivan Kanobel, nasproti velike vojašnice, nico, priporoča svojo zalogo z mnogovrstnim jedilnim in drugim blagom; razpošlja tudi na debelo v množinah od 5 kil. naprej po najnižji ceni.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici „Caserma“, glavni shajališči tržaških Slovincem vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, kavarnar. Cl.

B. Modic in Grebenc, na voglu Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in č. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Ivan Prelog priporoča svoji trgovini v Via del Bosco št. 2 (uhod na trgu stare mitnice, Piazza Barriera vecchia) in v ulici Mollin a vento št. 3. Prodaja različno mešano blago, moko, kavo, riž in razne vrste domače in vnanje pridelke. Cl.

Ivan Umek, črevljarski mojster, Via Romagna št. 6, priporoča se slavnemu občinstvu v vsa v njega stroko s adajoča dela. — Solidno delo, — hitra postrežba — nizke cene. 60--50

Anton Hodnig, via Nuova nasproti lekarni Zanetti-a priporoča svojo veliko zalogo kave, olja, riža, in raznih domačih pridelkov. — Cene so neverjetno nizke, postrežba je vestna in nagla. 1-24

Petroleum po 12 kr. liter se dobiva v prodajnici Artura Fazzini, Via Stadion št. 22. — Telefon 519. 7—20

Gostilna „Al Gallo d'oro“ via Ghega toči izvrstna istrska in furlanska vina ter ima prav dobro kuhinjo. Oddaja tudi vina na debelo v sodčkih od 28 litrov naprej in sicer furlansko po 28 kr. liter, istrsko po 32 kr. liter. Razpošilja tudi istrsko vino na zunaj in sicer loko štacijon Trst po 23 gld. hektoliter; ne da bi imel naročevalec kake druge stroške. Vnanjim gostilničarjem se priporoča za naročila Covacich. 50—28

Ivan Valenčič, Via nuova št. 39, prodaja vsake vrste manufakturnega blaga. Blago se dobiva iz prvih vavstrijskih tovarn. Cene nizke. 49—27

Josip Urbančič, na vogalu ulice Via Torrente in Via St. Francesco priporoča vseh vrst žganja na drobno in debelo. — Pristna tukajšnja in vnanja vina v boteljah. — Suho meso, kranjske klobase, sir, sladšice itd. 28—48

Vozni listi in tovarni listi v **Ameriko.**

Kraljevski belgijski poštni parobrod „RED STEARN LINE“ iz Antverpena direktno v

New York & Philadelfijo koncesijonovana črta, od c. ... avstrijske vlade. Na vprašanja odgovarja točno: koncesijonovani zastop 50—23

„Red Star Linie“ na Dunaju, IV Weyringergasse 17 ali pri Josip-u Strasser-u Speditionsbureau für die k. u. k. Staatsbahnen in Innsbruck.

Drogerija
Arturo Fazzini v Trstu
Ulica Stadion 22 — Telefon 519.
Velika izber mineralnih vod, zmletih oljnatih barv najfinejših vrsti; rdeče, rumeno, zelene, višnjeve in črne po 28 novč. kilo. Svinčnata belilo po 32 novč. kilo. Cinkovo belilo najfinejše po 40 novč. kilo. Razum vsake velika izber barv na vodo in čopičev vsake vrste ter po cenah, s kojimi ni mogoče konkurirati. — Zaloga glasovitega krepila od Kwizde (Korneuburger Viehnährpulver) za živino. Zaloga miodij, barv, zdravil; zaloga žveplja in modre galice za rabo pri trtah. Naročniki morejo brezplačno uporabljati telefon. 7—50

Kina-železna esenca
proti boleznim v želodcu in na živcih, kakor tudi za krepčanje krvi. Steklenica 70 kr. — Marijine kričistilne kroglice, tudi čistiven lek. Škatljica 20 kr., 6 škatljic 1 gld. Lekarna Franzoni, Via S. Antonio nuovo 5, poleg cerkve. Zaloga vsa-8—8 koršnih zdravil.

Tinktura za želodec,
katero prireja G. PICCOLI, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta je mehko uplivo, delovanje prebavnih organov ureja-joče sredstvo. Krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1.86, z 55 stekl., 5 kg. teže, velja gl. 5.26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničica razprodajajo se v vseh lekarnah v Trstu, Istri in na Goriškem. 25—25

Kôtranove sladčice
katero izdeluje lekarničar **PRENDINI v Trstu**
Telefon št. 334. 43—52
Velika poraba ki je dandanes v navadi rabiti kôtranove izdelke prepričala me je, da sem začel sam izdelovati iz pristnega kôtranovega izvlečka iz Norveškega izvrstne sladčice podobne onim, ki dohajajo iz inozemstva
Te sladčice imajo isto moč kakor kôtranova voda in glavice (Kapsule), lažje se, proživajo in prebavijo ter se prodajajo po prav nizke ceni. Da se ogne ponarejanju na enej plati vdobljeno ime izdelovatelja Prendinija in na drugej besedo Catrame. V Trstu se prodajajo v lekarnici Prendini v škatljicah po 40 kr., prodajajo se tudi v vseh večjih lekarnah v drugih deželah.

DROGERIJA
na debelo in drobno
G. B. ANGELI
104—10 TRST 9—12
Corso, Piazza della Legna št., 1.
Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije, z Angleškega, iz Francije Nemčije itd. Velika zaloga finih barv, (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. Lesk za parkete in pode.
MINERALNE VODE
iz najbolj znanih vrelcev kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt.

Spomladansko zdravljenje
najboljše je s čajem iz tavžentrož (milefiori). kri čisteče in neprekosljivo sredstvo zoper pale-nje v želodcu, hemoroidalne bolezni itd. — Zavitek z navodom, za 12 dni zdravljenja, stane 50 kr., s pošto 5 kr. vošč. Čuvati se je ponarejenja zdravila. Dobiva se v odlikovani lekarni 53—100
PRAXMARER „Ai due Mori“ Trst, veliki trg
Poštne pošiljatve izvršujejo se neutegoma.

Moja zaloga strojev nahaja se v **TRSTU**, ulica Zonta šte. 5, pod tvrdko
Živic in družb.
(Schivitz & Comp.)

V zalogo prihajajo pogostoma dozdnevni kupci, koji si stroje ogledujejo, pa kadar jih so dobro ogledali in ceno izvedeli, izražajo svojo nevoljo, češ, da so si stroje drugod slabo kupili, ker moji so bolji in cenejši. Kupujejo mačko v žaklji, ker ne poznajo blaga, kojega kupijo, ne agenta, po kojim, in ne fabrikanta pri katerem naročujejo. Pride blago slabo ali dobro, morajo je držati, in sročiti, če se ne pridejo ob plačano aro.
Prosim gospode posestnike, naj pridejo v mojo zalogo poprej, ko stroje kupijo kje drugje; zmenili se bomo, ker moja skrb je, vsem dobro postreči; živim v deželi in od deželanov, zato pa nisvo v nevarnosti, biti opeharjeni. Prosim narodnjake, naj se držijo načela „svoji k svojim“! in da ne bi podpirali ljudi, kateri morda nas zaničujejo in nam škodujejo.
Priporočam mlatilnice in čistilnice za žito, pumpe za vsako rabo, cevi, in vsake vrsti drugih strojev in kar k temu spada. Moje škropilnice proti peronospori so se skazale najizvrstnejše. Izdelujem vodovode, tovarne i. t. d.
V. Mat. Živic,
inženir.

V nedeljo dne **31. t. m.** se odpre elegantna „Restavracija“ pri sv. Ivanu.
Točilo se bode najboljše vina:
Teran iz Tomaja na Krasu prve vrste po 60 kr. liter.
Berzamin iz Križa pri Trstu „ 48 „ „
Dobra in poceni kuhinja.
Za obilno udeležbo se priporoča **Ignac Bučar** gostilničar.

Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo
mlatilnice, čistilne mline za žito, izbiralnice, rezalnice za krmo, mline za sadje, tlačilnice za sadje, tlačilnice za grozdje in vino,
kakor tudi vsakovrstne druge mašine in razni stroji za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. itd. nove izvrstne konstrukcije razpošilja najceneje
IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse 78.
Ilustrovani katalogi in zahvalna pisma v hrvaškem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku se pošiljajo na željo zastop in frankovano.
Stroji se dadó na poskušnjo — jamči se zanje — pogoji so ugodni.
1—20 Cene so se znova znižale!!! 10—20

Častni diplom Zagreb. 1891. Zlata kolajna Temesvar.
KWIZDE restitucijski fluid
Pralna voda za konje — Cena jedne steklenice 1 gld. 40 kr. a. v.
Porablja se že 30 po dvornih hlevih in večjih hlevih vojaštva in civila vojačenje pred velikimi napori in zopetno krepčanje po naporih, ko se noge inpahnejo ali kite otrpnejo itd. usposobi konja za velika dela v vežbanju.
Paziti je na zgornjo varstveno marko in naj se zahteva izrečno **Kwizde restitucijski fluid**
Dobiva se v lekarnah in drogerijah.
I GLAVNA ZALOGA **FRAN IV. KWIZDA**
c. in k. avstr. in kralj. rum. dvorni založnik, okrožni lekar v Korneuburgu pri Dunaju.

T. MAGRINI & C.
Zavod za glasovire.
12—10
Saloni: ULICA Corso šte. 2 V TRSTU
Tvornica: ULICA Alighieri št. 2 V TRSTU
priporočajo svoje nepresežne glasovire od 300 gld. naprej, narejeni v lastni tovarni po najnovejših načrtih, kateri se odlikujejo po svoji zvočnosti — kakor podolgasti klavirji — kakor tudi po lepodonečjem timbra ter imajo — napram podolgastim klavirjem — prednost mehanike na dvojnato ponovitev, katera jih učinja ugodne za učenje in to tembolj zato, ker jim njih moderna konstrukcija v železu jamči, dolgo trpežnost kakor podolgasti klavirji.
Zavod je tudi dobro preskrbljen z bogato zalogo glasovirov podolgastih, mej katerimi se priporočajo osobito oni ugodno poznati iz dunajske tovarne: Erste Productir-Genossenschaft der Claviermacher.
Razprodaja — Menjalnica — Posojilnica — Uglasbilnica — Popravljalnica.

„L' ALLIANZ“
družba za zavarovanje življenja in dohodkov,
prevzemlje razun navadnih zavarovanj na človeško življenje vseh kombinacij, tudi novo, po njej ustanovljeno jedino v Avstro-Ogerski monarhiji:
zavarovanje za delavce proti mesečni ali tedenski premiji
na katero obrača vso svojo pozornost in kojega uspehi v tej stroki zavarovanja so si pridobili priznanje vseh delavskih krogov in obrtnikov, ker odgovarja vsestranske potrebi.
Od ustanovljenja „L' Allianz“e (julij 1890) do 31. marca t. l. sprejelo se je **62.255** ponudeb zavarovanja za skupen znesek gld. **11.156.188.90** za slučaj smrti ali do življenja stanovite dóbe; izplačalo pa se je v istem času brez zadržka gld. **42.428.60** za 207 slučajev smrti.
Ljudski program „L' Alliane“e in časten napredek njen zaslužni vso pozornost delalskih krogov v večšem oziru kakor doslej z ozirom na korist, koje jim družba ponuja in na živo zanimanje vseh za obstanek svojih družin mislečih osob.
„L' Allianz“a je zastopana v vseh glavnih mestih monarhije po agencijah in uplačilnih uradih. — Prospekte pošilja zastop in informacije daje na zahtevo vsakemu.
3—10
Glavni zastop za Trst, Primorsko, Istro in Dalmacijo:
A. Hirschfeld, Trst (Tergesteo).